

REVIZUIREA CAUZELOR PENALE. PROBLEME TEORETICO-PRACTICE PRIVIND COMPETENȚA INSTANȚELOR DE JUDECATĂ ȘI SOLUȚIILE PRONUNȚATE

REVIEW OF CRIMINAL CASES. THEORETICAL-PRACTICAL ISSUES CONCERNING THE JURISDICTION OF THE COURTS AND THE DECISIONS RENDERED

CZU: 343.157.3:343.158

<https://doi.org/10.59295/spd2025j.73>

Dumitru ROMAN

ORCID: 0000-0001-5322-8066

E-mail: dumitru1roman@gmail.com

Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău, Republica Moldova

Summary. *The amendments to the Code of Criminal Procedure made by Law no. 246/2023 substantially changed the criteria for establishing the court's jurisdiction to decide on the request to initiate a review of the criminal proceedings. At present, sentences, decisions of the court of appeal, decisions of the court of appeal, and, where appropriate, the decisions pursuant to art. 313 of the Criminal Procedure Code are subject to review. Jurisdiction in case of invoking the grounds provided for in Art. (3), items 1)-4) of the Criminal Procedure Code, is determined by the rule "the court that last ruled on the merits of the case". Ruling on the merits of the case refers to the examination of the question of guilt of the person in the criminal case.*

Keywords: *jurisdiction, application for review, declination of jurisdiction, irrevocable judgment, review, grounds for review.*

GENERALITĂȚI PRIVIND NATURA JURIDICĂ A REVIZUIRII CAUZELOR PENALE

În doctrina românească sunt menționate aspecte istorice „În cazul vechiului drept din România nu există opțiunea de revizuire, deoarece „*domnul putea ierta de osândă*” pe cel condamnat pe motiv nedrept însă nu putea oferi „*scrisori de revizuire*” judecătorului. În ultima vreme, totuși, revizuirea a devenit admisă cum este prezentată și de I. Tănăsescu, „*cu multă ușurință*”. Ion Sturza prevedea în anul 1826 ca „*cel osândit are Slobodă voie din prăvilă să ceară să se facă de iznoavă cercetare când va avea îndestule dovezi spre dezvinovățirea sa*”[1].

Cu referire la natura juridică a acestei căi de atac s-a afirmat „Remediul procesual care face posibilă îndreptarea hotărârilor judecătorești definitive ce conțin erori judiciare ca urmare a **reținerii unor situații de fapt neconforme cu realitatea** este revizuirea. În cazurile în care din noile fapte materiale prezentate rezultă în mod evident vicierea hotărârii definitive de **grave erori de fapt**, retractării acesteia nu i se poate opune totuși prezumția de adevăr atribuită lucrului judecat. De aceea, prin introducerea revizuirii, în

cazul admiterii, se provoacă o **reexaminare în fapt a cauzei penale**” [2, p.377-378]. În altă sursă se menționează „revizuirea are în vedere **erori de fond** în judecarea cauzei” [3, p.758]. În același sens, se susține „ revizuirea se sprijină pe **lipsurile de fond** în aprecierea și soluționarea pricinii (*erores in judicando*)” [4, p.338].

Toate aceste definiții rezultă din reglementările procesuale ale cazurilor revizuirii, care la origine au fost situații faptice și nicidecum juridice. Savantul român Volonciu N., a clasificat cazurile care generează eroarea judiciară: a) **accidentalitate** (coincidențe, aparențe, presupuneri etc.); b) **lipsa probei contrarii** (necunoașterea unor împrejurări); c) **frauda procesuală** (folosirea de mijloace insidioase sau chiar ilicite pentru a induce în eroare) [4, p.343]. În alte surse doctrinare se indică și **corupția organelor judiciare** care au rezolvat cauza [3, p.758].

Codul de procedură penală al Republicii Moldova din 2003 inițial prevedea cinci cazuri [5, p.619] de revizuire care erau întemeiate pe situații faptice. Ulterior, prin Legea nr.66/2012 instituția revizuirii a fost completată cu un nou caz „Curtea Constituțională a recunoscut drept neconstituțională prevederea legii aplicată în cauza respectivă”, conform art.458 alin.(3), pct.4) C.proc.pen. Acest caz, până la modificările respective, era un temei de declanșare a unui **recurs în anulare** în fața Curții Supreme de Justiție, în corespundere cu art.453 alin.(1), lit.b) C.proc.pen. Rațiunea trecerii temeiului de recurs în lista celor de revizuire, în opinia noastră, o găsim în Hotărârea Curții Constituționale nr.21 din 01.10.2018 „*Curtea a considerat că soluția care ar putea fi dată se bazează pe un singur raționament, și anume pe cel potrivit căruia norma declarată neconstituțională trebuie să afecteze fondul cauzei, în caz contrar cererea de revizuire trebuind respinsă*” [6, p.1160].

Următoarea modificare operată prin aceeași Lege nr.66/2012, în privința instituției revizuirii, a fost stabilirea unei proceduri distincte în fața Curții Supreme de Justiție intitulată „Revizuirea cauzei în urma pronunțării hotărârii de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului”, conform art. 464¹C. proc.pen. Acest caz nou de revizuire își are originea în Recomandarea nr. R(2000)2 din 19 ianuarie 2000 *cu privire la reexaminarea sau redeschiderea unor cazuri la nivel intern în urma hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului* [6,p.1171].

Legea nr.246/2023 modifică și completează șase cazuri de revizuire potrivit art.458 alin. (3) pct. 1)–6) C.proc.pen., dintre care trei sunt **temeiuri de fapt și celelalte de drept**. Astfel, cazul de revizuire indicat la punctul 1), justificat s-a completat cu sintagma „ **care creează suspiciuni privind corectitudinea soluției din hotărârea atacată**”. În doctrina românească savantul Volonciu.N., a specificat în acest sens: „ În consecință, dacă judecătorul a primit mită pentru a achita pe inculpat și totuși l-a judecat corect, dând soluția cuvenită, partea nu poate, în caz de condamnare a judecătorului pentru luarea de mită, cere revizuirea procesului invocând acest motiv” [4, p.350].

În concluzie, reieșind din caracterul temeiurilor de revizuire stabilite prin Legea nr.246/2023, definim instituția revizuirii – calea extraordinară de atac realizată împotriva hotărârilor judecătorești irevocabile în cazuri de natură faptică sau juridică, expres prevăzute în lege.

HOTĂRĂRILE SUPUSE REVIZUIRII

Din conținutul textelor de lege „ Hotărârile judecătorești irevocabile pot fi supuse revizuirii atât cu privire la latura penală, cât și cu privire la latura civilă”, art.458 alin.(1) C.proc.pen., și „ care s-a pronunțat asupra fondului cauzei”, art.460 alin.(4) C.proc.pen., rezultă că hotărârile supuse revizuirii sunt: 1) sentințele; 2) deciziile instanțelor de apel; 3) deciziile instanțelor de recurs. Prin urmare regula generală aplicabilă este - revizuirea poate fi cerută numai în privința hotărârilor judecătorești care **au soluționat fondul cauzei**. În practică, just s-a respins cererea de revizuire „ *depusă de către inculpatul Simbela Victor împotriva încheierii Completului de judecată al Curții Supreme de Justiție din 07 februarie 2024, cu privire la strămutarea judecării cauzei*” [7].

Ca excepție, în cazul temeiurilor prevăzute de art. 458 alin. (3) pct. 5) și 6) C.proc.pen., pot fi revizuite și încheierile emise în procedura controlului judiciar stabilit de art.313 C.proc.pen. În dosarul nr. 1rh-5/2018, Curtea Supremă de Justiție a admis cererea de revizuire „ *A desființat deciziile Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 14 septembrie 2011, din 11 octombrie 2012 și din 06 noiembrie 2012 și încheierea judecătorului de instrucție al Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 31 martie 2011*” [8].

În comentariul practicii judecătorești mai vechi din România s-au expus următoarele soluții la acest subiect: „Revizuirea este posibilă numai împotriva hotărârilor penale definitive ale instanțelor române prin care instanța a rezolvat fondul cauzei, fie că hotărârea s-a pronunțat prin sentință, ori prin decizie ” [9,p. 274].

PROBLEMA COMPETENȚEI INSTANȚEI DE JUDECATĂ ÎN PROCEDURA REVIZUIRII

Sisteme de competență la revizuirea procesului penal

Savantul Volonciu N., menționează următoarele sisteme de competență în procedura revizuirii: a)sistemul **competenței unitare**, potrivit acestuia, atât judecarea în principiu a cererii de revizuire (*judicium rescindens*), cât și rejudecarea cauzei în fond (*judicium rescissorium*) se desfășoară în fața aceleiași instanțe, ceea ce constituie un serios element de simplificare procesuală; b)sistemul **competenței divizate** în care o instanță admite revizuirea în principiu, anulează hotărârea definitivă și trimite cauza spre rejudecare instanței de fond [4, p.339].

În dreptul procesual penal moldovenesc după includerea temeiurilor juridice în sistemul cazurilor de revizuire, precum și a criteriului „ ultimei instanțe care s-a pronunțat asupra fondului cauzei”, s-a stabilit un sistem de **competență mixtă**. În acest sistem Curtea Supremă de Justiție, pentru anumite temeiuri după admiterea cererii de revizuire, trimite cauza spre rejudecare instanței de apel. Pentru alte temeiuri atât Curtea Supremă de Justiție cât și celelalte instanțe deschid procedura revizuirii , anulează hotărârea definitivă și rejudecă cauza, după caz, în fond, apel sau recurs.

Practică judecătorească până la adoptarea Legii nr.246/2023

În practica judecătorească autohtonă s-au constatat conflicte negative de competență la examinarea cererii de revizuire. Astfel în cauza nr.1-26—27/2008 din 22 aprilie 2008 (revizuire în latura penale) „ *Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție, examinând conflictul negativ de competență dintre două instanțe de judecată, a decis- conform art. 461 C.proc.pen., după terminarea cercetării circumstanțelor noi, procurorul înaintează toate materialele, împreună cu concluziile sale, instanței care a judecat cauza penală în fond*” [10, p.898-899]. În altă cauză nr. 1-26-28/2008 (revizuire privind **acțiunea civilă** în cauză penală) „ *Judecătoria Strășeni și-a declinat competența, făcând trimitere la art.448 alin.(2) C.proc.civ., concluzionând că dosarul trebuie soluționat de instanța care a menținut, a modificat, a casat sau a emis o nouă hotărâre*” [10, p.899-900].

Interpretarea cadrului normativ privind determinarea competenței la revizuire în condițiile Legii nr.246/2023

Până la adoptarea Legii nr.246/2023, după cum rezultă din analiza cauzelor *supra*, competența instanțelor de judecată era determinată de sintagma prevăzută în art.461 C.proc.pen. „, instanța care a judecat cauza în fond”.

Potrivit art.460 alin. (4) C.proc.pen. (în redacția Legii nr.246/2023), cererile de revizuire menționate la art. 458 alin. (3) pct. 1)–4) C.proc.pen., sunt de competența **instanței de judecată, ultima care s-a pronunțat asupra fondului cauzei**. Cererile de revizuire depuse în temeiul art. 458 alin. (3) pct. 5) și 6) C.proc.pen., sunt de competența Curții Supreme de Justiție. Prin urmare, în cazul ultimelor temeieri, suntem în prezența unei **competențe exclusive** a Curții Supreme de Justiție de a soluționa problema deschiderii revizuirii și anulării hotărârilor definitive. În doctrina națională s-a expus asupra acestor modificări menționându-se: „ Respectiv, soluția propusă prin Legea nr. 246/2023, cu privire la instituirea competenței de examinare a cererii de revizuire de către instanța care ultima s-a pronunțat asupra fondului cauzei o considerăm a fi una justă” [11].

Curtea Supremă de Justiție a propus soluții la stabilirea competenței, când cauza penală avansează în procedura de recurs, iar ulterior se depune cerere de revizuire: „ *Fondul cauzei o reprezintă chestiunile de fapt și de drept care trebuie soluționate pentru a stabili vinovăția. Prin urmare, dacă a fost judecat anterior un recurs, sintagma „s-a pronunțat asupra fondului cauzei” include: a) admiterea recursului și pronunțarea unei noi hotărâri în ceea ce privește stabilirea vinovăției; b) respingerea recursului ca nefondat, când în recurs a fost verificată temeinicia deciziei instanței de apel în ceea ce privește stabilirea vinovăției; c) declararea recursului inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, când în decizia de inadmisibilitate este verificată temeinicia deciziei instanței de apel în ceea ce privește stabilirea vinovăției. Nu reprezintă o pronunțare asupra fondului, în sensul art. 460 alin.(4) Cod de procedură penală, când: a) recursul în care se pune în discuție vinovăția a fost respins ca inadmisibil fără a examina temeinicia lui (art. 432 alin. (2) pct. 1) și 2) Cod de procedură penală); b) recursul este admis și cauza este trimisă la rejudecare; c) recursul este admis și se pronunță o nouă hotărâre din*

motive exclusiv de drept, cum ar fi temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 1) și 2) Cod de procedură penală; d) recursul este admis, însă în recurs nu se contestă vinovăția, cum ar fi spre exemplu individualizarea pedepsei” [12].

Cazuri de declinare a competenței de către Curtea Supremă de Justiție(în temeiul art.458 alin. (3) pct. 1)–4) C.proc.pen.): 1) În dosarul nr. 1rh-25/2024 „Curtea de Apel Chișinău, prin decizia din 20 martie 2024, a analizat probatoriul și a conchis că vina inculpatului este demonstrată de acesta. 12. Din aceste considerente, **Curtea de Apel Chișinău este instanța care ultima „s-a pronunțat asupra fondului cauzei”**. Prin urmare, aceasta este instanța competentă să examineze cererea de revizuire. Formularea unei cereri de revizuire defectuoasă, nu poate afecta competența stabilită în baza legii” [13]; 2) În dosarul nr. 1rh-1/2024 „La 07 decembrie 2023, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție a constatat caracterul vădit neîntemeiat al recursurilor avocatului Marin Popa și condamnatului Ion Belei și le-a respins ca inadmisibile. Instanța de recurs **nu a dat apreciere probatoriului și nu s-a expus asupra vinovăției inculpatului**” [14] ; 3) În dosarul nr. 1rh-11/2024, „ Curtea de Apel Chișinău, prin decizia din 26 mai 2022, a analizat din nou probatoriul și a constatat prezența elementelor infracțiunilor prevăzute de art. 217¹ alin. (4) lit. d) și art. 248 alin. (5) lit. b) Cod penal în acțiunile lui Nicolae Mirca și Victor Burdujanu, elemente invocate în cererea de revizuire. Din aceste considerente, curtea de apel este instanța care ultima „s-a pronunțat asupra fondului cauzei” atunci când a soluționat apelul. Prin urmare, ea este instanța competentă să examineze cererea de revizuire” [15].

Cazuri de examinare a cererii de revizuire de către Curtea Supremă de Justiție (în temeiul art.458 alin. (3) pct. 1)–4) C.proc.pen.)

În dosarul nr. 1rh-4/25, „Având în vedere că, prin decizia din 14 noiembrie 2006 (a se vedea para. 9), Curtea Supremă de Justiție a admis recursul procurorului și a menținut sentința, Curtea Supremă de Justiție este instanța care **ultima s-a pronunțat asupra fondului cauzei**. Ea este instanța competentă să soluționeze cererea de revizuire. Cererea de revizuire **nu menționează elemente de fapt sau de drept care ar putea justifica redeschiderea procesului penal**. Respinge cererea de revizuire depusă de către Vitalie Plămădeală ” [16].

Soluții pronunțate de Curtea Supremă de Justiție la examinarea cererilor de revizuire (în temeiul art. 458 alin. (3) pct. 5) și 6) C.proc.pen.): 1) În dosarul nr. 1rh-17/24 „, Potrivit cererii de revizuire, la 06 aprilie 2021, Curtea Europeană a Drepturilor Omului **a comunicat Guvernului Republicii Moldova Cererea nr. 10105/18. 38. Având în vedere că unele probe folosite împotriva lui Ștefan Zolotariov au fost obținute în același context, instanța extinde efectele revizuirii și asupra lui Ghenadie Boțoc, pentru a asigura echitatea procesului**. În consecință, instanța de recurs va reexamina recursul formulat în favoarea ambilor condamnați (mutatis mutandis încheierea nr. 1rh-24/2024,

73). **Admite cererea de revizuire** declarată de condamnatul Ștefan Zolotariov; Casează deciziile Curții Supreme de Justiție din 16 august 2017, 16 ianuarie 2018 și 22 noiembrie 2021 și dispune **rejudecarea** cauzei de către Curtea Supremă de Justiție în ordine de recurs” [17]; 2) Dosarul nr. 1rh-2/2025: „Revizuire întemeiată pe o hotărâre CtEDO admisă, deoarece Curtea a constatat încălcarea dreptului la un proces echitabil și a dreptului de proprietate, ca urmare a admiterii unui apel tardiv formulat de procuror. Deficiențele procedurale au afectat principiul securității raporturilor juridice. Rejudecarea cauzei este necesară pentru verificarea legalității apelului și remedierea efectelor încălcării. **Cauza a fost trimisă Curții de Apel Centru. La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să verifice în primul rând dacă apelul procurorului a fost depus în termen. Dacă acesta a fost depus peste termen, instanța urmează să examineze dacă el trebuie respins ca fiind tardiv, fie sunt întrunite condițiile prevăzute de lege pentru repunerea în termen și examinarea apelului în fond** ” [18]; 3) Dosarul nr. 1rh-2/23: „47. Revizuenții au menționat că cererea de revizuire trebuie admisă și, deoarece încălcarea publicității ședinței de judecată constituie un temei de nulitate absolută. **Completul respinge acest argument, deoarece în această cauză nu se examinează fondul cauzei, ci întrunirea condițiilor pentru admiterea cererii de revizuire. Temeiurile de revizuire sunt exhaustiv menționate în art. 458 alin. (3) Cod de procedură penală, iar încălcarea publicității nu se numără printre aceste temeiuri.**48. Din cele de mai sus, Curtea Supremă de Justiție conchide că nu este prezentă cea de-a treia condiție pentru admiterea cererii de revizuire” [19].

CONCLUZII FINALE

1. Revizuirii sunt supuse sentințele, deciziile instanței de apel, deciziile instanței de recurs, și, după caz, încheierile conform art. 313 C.proc.pen.;
2. Competența instanțelor judecătorești privind examinarea cererii revizuirii procesului penal este determinată de temeiurile invocate, precum și dacă în cauza penală a fost exercitat apelul sau/și recursul;
3. Competența în cazul invocării temeiurilor prevăzute în art.458 alin. (3) pct. 1)–4) C.proc.pen., este determinată de faptul care instanță judecătorească **ultima s-a pronunțat asupra fondului cauzei;**
4. Pronunțarea asupra fondului cauzei se referă la **examinarea chestiunii vinovăției persoanei** în cauza penală;
5. La prima etapă instanța de judecată, dacă a stabilit că este competentă, deschide procedura revizuirii și examinează temeinicia cererii de revizuire, în caz contrar, își declină competența;
6. Curtea Supremă de Justiție are competență exclusivă de a deschide procedura revizuirii;
7. Curtea Supremă de Justiție, în cazul admiterii cererii de revizuire, poate dispune rejudecarea în recurs sau, după caz, trimite la rejudecare în apel;

8. Judecătorii, dacă admit cererea de revizuire, rejudecă cauza în fond, iar instanțele apel, rejudecă apelul.

REFERINȚE:

1. MARIAN, A. Revizuirea în procesul penal- cale extraordinară de atac. Disponibil: <https://zenodo.org/records/7358815>. [Accesat: 15.06.2025]
2. CRIȘU, A. Drept procesual penal : partea specială. Ed. a 3-a, reviz. și actualiz.. -București: Editura Hamangiu, 2022, ISBN 978-606-27-1941-8
3. MICU, B., SLĂVOIU, R., ZARAFIU A. Procedură penală. București: Editura Hamangiu, 2022, ISBN 978-606-27-2134-3
4. VOLONCIU, Ni. Tratat de procedură penală. Parte specială. Vol.II, PAIDEIA, București, 1996, ISBN 973-9131-24-7
5. DOLEA, I., ROMAN, D., VÎZDOAGĂ, T. [et al.], Codul de procedură penală. Comentariu. Ed.a 2-a. rev. și completată. Chișinău: Cartier, 2005, ISBN 9975-79-373-8
6. DOLEA, I. Codul de procedură penală al Republicii Moldova: (comentariu aplicativ): Textul cu modificările legislative operate până la 1 mai 2020. Ed. A 2-a, Chișinău: Cartea Juridică, 2020, ISBN 978-9975-3418-0-6
7. Dosarul nr. 1rh-13/2024, Încheierea Curții Supreme de Justiție din 24 aprilie 2024. Disponibil: https://jurisprudenta.csj.md/search_col_penal.php?id=24779 [Accesat: 28.06.2025]
8. Dosarul nr. 1rh-5/2018, Decizia Curții Supreme de Justiție din 22 noiembrie 2018. Disponibil: http://jurisprudenta.csj.md/search_col_penal.php?id=12450 [Accesat: 28.06.2025]
9. ANTONIU, G., VOLONCIU, N., NEAGU, I. [et al.] Practică judiciară penală, Vol IV, Procedură penală (art.1-524 Codul de procedură penală) . Ed. Academiei Române, București, 1993. ISBN 973-27-0407-1, 973-27-0154-4
10. GURSCHI C., BOTEZATU R., DOLEA I., [et al.]Jurisprudența Curții Supreme de Justiție în materie penală (2008-2010): Culegere. Chișinău: S.n., 2012. ISBN 978-9975-53-078-1
11. MORCOV, A., MORCOV, A. Revizuirea procesului penal în lumina modificărilor operate prin Legea nr. 246 din 31.07.2023. În: Revista Institutului Național al Justiției nr.4(71), 2024. Disponibil:https://www.inj.md/sites/default/files/new/9-15_%20RINJ_4_71_2024__site.pdf[Accesat: 21.06.2025]
12. Dosarul nr. 1cs-344/2024, Încheierea Curții Supreme de Justiție cu privire la soluționarea conflictului negativ de competență de la judecarea cererii de revizuire din 25 iulie 2024. Disponibil: search_col_penal.php [Accesat: 21.06.2025]
13. Dosarul nr. 1rh-25/2024, Încheierea Curții Supreme de Justiție privind declinarea competenței în cauza penală privind învinuirea lui Gheorghe Drogoman

- (art. art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal). Disponibil: 1rh-25.-24, 2024 Drogoman Gh., declin comp, 11.06..docx [Accesat: 21.06.2025]
14. Dosarul nr. 1rh-1/2024, Încheierea Curții Supreme de Justiție privind declinarea competenței în cauza penală privind învinuirea lui Ion Belei (art. art. 264 alin. (4), 266 Cod penal) din 29 mai 2025. Disponibil: 1rh-1-2024 Ion Belei - scos rol.docx [Accesat: 21.06.2025]
 15. Dosarul nr. 1rh-11/2024, Încheierea Curții Supreme de Justiție cu privire la scoaterea de pe rol a cererii de revizuire învinuirea lui Victor Burdujanu, Nicolae Mirca (art. art. 2171 alin. (4) lit. d), 248 alin. (5) lit. b) și d) Cod penal) din 02 aprilie 2025. Disponibil: search_col_penal.php [Accesat: 21.06.2025]
 16. Dosarul nr. 1rh-4/25, Încheierea Curții Supreme de Justiție cu privire la cererea de revizuire declarată de condamnatul Vitalie Plămădeală din 29 mai 2025. Disponibil:
 17. Dosarul nr. 1rh-17/24, Încheierea Curții Supreme de Justiție cu privire la cererea de revizuire, învinuirea lui Ștefan Zolotariov și Ghenadie Boțoc (art. 217¹ alin. (4), lit. b), d) Cod penal) din 18 iunie 2025. Disponibil: https://jurisprudenta.csj.md/search_col_penal.php?id=26106 [Accesat: 22.06.2025]
 18. Dosarul nr. 1rh-2/2025, Încheierea Curții Supreme de Justiție cu privire la cererea de revizuire, învinuirea lui Attila Szabo (art. art. 27, 248 alin. (5) lit. d), 361 alin. (2) lit. b), c) Cod penal) din 30 aprilie 2025. Disponibil: https://jurisprudenta.csj.md/search_col_penal.php?id=25911 [Accesat: 22.06.2025]
 19. Dosarul nr. 1rh-2/23, Încheierea Curții Supreme de Justiție cu privire la cererea de revizuire a cauzei penale privind învinuirea lui Vladimir Filat (art. 324 alin. (3) lit. a) și b), 326 alin. (3) lit. a) Cod penal) din 16 decembrie 2024. Disponibil: <https://jurisprudenta.csj.md/>